

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Rapport van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 5 november 2013

met betrekking tot de investeringsplannen 2014-2016 van de
aardgasdistributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest

RAPP-2013-13

1. SAMENVATTING	3
2. BESPREKING	4
2.1. <i>Situering</i>	4
2.2. <i>Belastingsvoorspelling voor de volgende drie jaar</i>	6
2.2.1 Overzicht van gasontvangstations met de verwachte evolutie van het piekverbruik	6
2.2.2 Gemeten koppelpunten op middendruk met andere aardgasdistributienetten.....	7
2.2.3 Nieuwe industriële eindafnemers op het distributienet met een aansluitingscapaciteit groter dan 300 m ³ (n) per uur of verzwaringen van bestaande aansluitingen	7
2.2.4 Toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie	7
2.2.5 Ruggengraatinvesteringen : investeringsprogramma voor het jaar 2013 en indicatief investeringsprogramma voor de jaren 2014-2016	8
2.2.6 Investeringen m.b.t. conversie aardgasnetten van laag- naar hoogcalorisch aardgas..	9
2.3. <i>Investeringen voor kwaliteit dienstverlening</i>	9
2.4. <i>Aansluitbaarheidsgraad en aansluitingsgraad</i>	9
2.4.1 Aansluitbaarheidsgraad in woongebieden excl. landelijk karakter	10
2.4.2 Aansluitbaarheidsgraad over alle woongebieden	11
2.4.3 Aansluitingsgraad.....	12
2.4.4 Cijfers voor Vlaanderen	13
2.4.5 Publicatie van straten met geplande gasleidingen	13
2.5. <i>Gegevenstabel</i>	14
2.5.1 Sanering van lagedrukleidingen in vezelcement en grijs gietijzer	14
2.5.2 Totale lengte en aangroei van LD en MD leidingen	16
2.5.3 Evolutie investeringsprogramma voor 2014-2016	19
2.5.4 Vergelijking geplande en uitgevoerde investeringen 2012	19
2.6. <i>Samenvatting</i>	20

1. Samenvatting

Overeenkomstig artikel 4.1.19 van het [Energiedecreet](#) en artikel II.1.1.1 §1 van het [Technisch Reglement Distributie Gas](#) (TRDG) moet iedere aardgasdistributienetbeheerder in Vlaanderen jaarlijks vóór 1 juli een indicatief investeringsplan voor de volgende drie jaar ter goedkeuring voorleggen aan de VREG.

Het investeringsplan kan als complementair beschouwd worden bij de rapportering door de netbeheerders over de kwaliteit van hun dienstverlening gedurende het voorbije jaar, in te dienen bij de VREG vóór 1 april ([RAPP-2013-07](#), "De kwaliteit van de dienstverlening van de aardgasnetbeheerders in het Vlaamse Gewest in 2012").

De aardgasdistributienetbeheerder dient er voor te zorgen dat hij door de investeringen op een gepaste en efficiënte wijze aan de capaciteitsbehoeften voldoet en de verplichtingen, opgelegd in artikel 4.1.16 van het Energiedecreet betreffende een groei in aansluitbaarheidsgraad, nakomt. Indien de VREG, na overleg met de aardgasdistributienetbeheerder, tot de conclusie zou komen dat niet voldaan is aan één van de twee hiervoor vermelde voorwaarden, kan de VREG de distributienetbeheerder verplichten om zijn investeringsplan binnen redelijke termijn aan te passen (art. 4.1.19 Energiedecreet).

Het Technisch Reglement Distributie Gas bepaalt in de Planningscode, artikel II.1.1.1 §2, dat het investeringsplan wordt opgesteld volgens het rapporteringsmodel gepubliceerd door de VREG. Het rapporteringsmodel werd vastgelegd in de Mededeling [MEDE-2012-01](#) van de VREG van 4 januari 2012.

Voorliggend rapport is een beknopte, selectieve weergave van de beoordeling van de investeringsplannen door de VREG.

Tabel 1 door de VREG aangewezen aardgasdistributienetbeheerders in Vlaanderen

Distributienetbeheerder (DNB) Opdrachthoudende vereniging	Werkmaatschappij
Gaselwest (Intercommunale Maatschappij voor Gas en Elektriciteit van het Westen)	Eandis cvba
Imea (Intercommunale Maatschappij voor Energievoorziening Antwerpen)	
Imewo (Intercommunale Maatschappij voor Elektriciteitsvoorziening in West- en Oost-Vlaanderen)	
Intergem (Intercommunale Vereniging voor Energieleveringen in Midden-Vlaanderen)	
Iveka (Intercommunale Vereniging voor de Elektriciteitsdistributie in de Kempen en het Antwerpse)	
Iverlek	
Sibelgas	
Infrac West	Infrac cvba
Inter-Energa	
Iveg (Intercommunale voor Energie)	
Enexis B.V. (NI.)	-

Het budget voor de investeringen en de impact op de distributietarieven in Vlaanderen maken geen deel uit van de rapportering. De tarieven vallen onder de verantwoordelijkheid van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG).

De Nederlandse netbeheerder Enexis B.V. nam op 1 januari 2012 de netbeheerderstaken van Intergas Energie over voor het aardgasdistributienet in de enclaves van Baarle-Hertog. De maatschappij voldoet aan de bepalingen van het Nederlands Technisch Reglement Gas. Overeenkomstig de beslissing door de VREG tot aanstelling van Intergas als aardgasdistributienetbeheerder (BESL-2010-26), werd geen rapportering gevraagd. In dit rapport worden de cijfers van 2006 vermeld uit de laatste rapportering van Intergas.

2. Bespreking

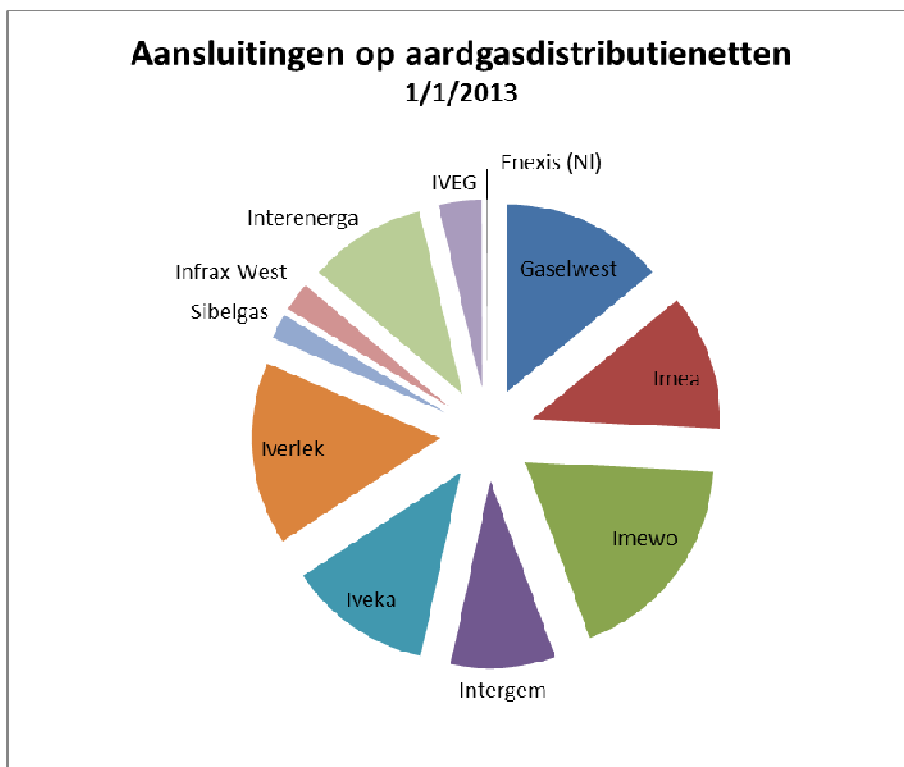
2.1. Situering

Ter situering wordt het relatief belang van de verschillende distributienetbeheerders (DNB's) aangegeven aan de hand van het totaal aantal aansluitingen¹ voor klanten op 1 januari 2013. Er kan een onderverdeling gemaakt worden tussen het aantal aansluitingen op lagedrukleidingen (hierna "LD", lager dan 98,07 mbar) en middendrukleidingen (hierna "MD", tussen 98,07 mbar en 14,71 bar).

Tabel 2 Aantal aansluitingen op het aardgasdistributienet in Vlaanderen

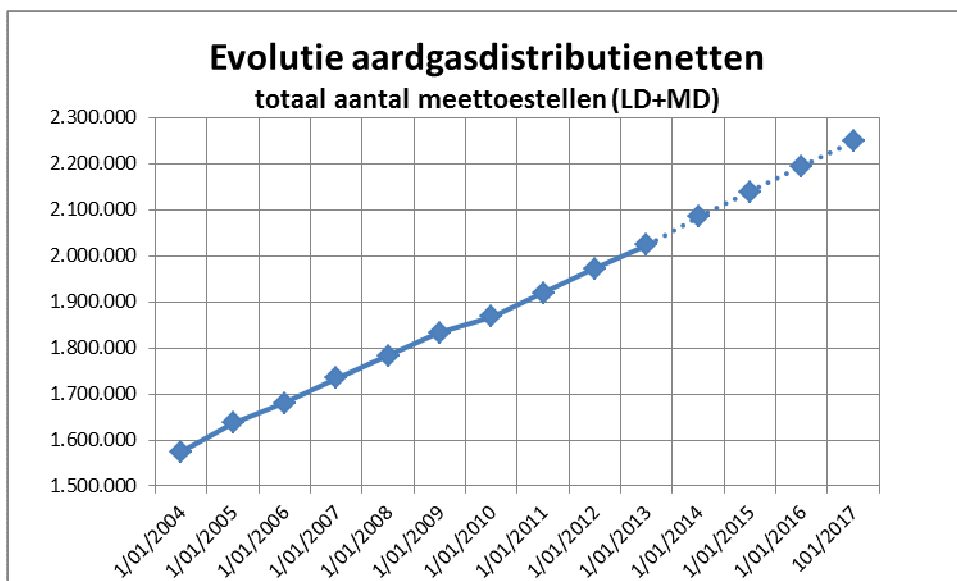
Aantal aansluitingen op 1 januari 2013					
DNB	LD-net	MD-net	Totaal	Relatief aandeel	
Gaselwest	271.718	1.334	273.052	14,01%	84%
Imea	229.458	784	230.242	11,81%	
Imewo	356.014	6.422	362.436	18,59%	
Intergem	174.580	255	174.835	8,97%	
Iveka	240.411	488	240.899	12,36%	
Iverlek	300.683	7.313	307.996	15,80%	
Sibelgas	42.387	93	42.480	2,18%	
Infrac West	48.267	795	49.062	2,52%	16%
Inter-Energa	196.596	325	196.921	10,10%	
IVEG	70.108	589	70.697	3,63%	
Enexis (NI)	891	0	891	0,05%	
Som	1.931.113	18.398	1.949.511	100,00%	

¹ Elke aansluiting bevat één of meer afnamepunten met meettoestel (cfr. TRDG bijlage II).

Figuur 1 Verdeling volgens aantal aansluitingen op aardgasdistributienetten op 1/1/2013

De netbeheerders verwachten in de volgende jaren een verdere groei van het aantal aansluitingen en meettoestellen. De groei in meettoestellen zou de volgende jaren globaal rond de 3% per jaar liggen. Dit wordt weergegeven op de volgende grafiek.

Figuur 2 Evolutie aantal meettoestellen op aardgasdistributienet

2.2. Belastingsvoorspelling voor de volgende drie jaar

2.2.1 Overzicht van gasontvangststations met de verwachte evolutie van het piekverbruik

Elke DNB rapporteert de verwachte evolutie van het piekafnamedebiet per ontvangstation, d.i. de plaats waar het distributienet aardgas ontvangt uit het nationale vervoersnet van Fluxys Belgium N.V.. De volgende hypothesen werden hiervoor gebruikt:

- Gebied Eandis:
 - o Extrapolatie van het verbruik geregistreerd in de winter 2011-2012 naar -11°C^2
 - o Met 2% aangroei per jaar
- Gebied Infrac:
 - o Extrapolatie van het verbruik geregistreerd in de winter 2012-2013 naar -11°C
 - o Met 2% aangroei per jaar voor DNB Infrac West en Iveg
 - o Met 5% aangroei per jaar voor DNB Inter-Energa, gezien de verwachte uitbouw van het net.

De DNB's houden in hun prognoses rekening met de effecten van uitgevoerde en geplande investeringen in soms sterk vermaasde netten. Ze kunnen een invloed hebben op de exploitatietoestand (drukinstellingen). Men houdt ook rekening met de invloed van grote afnames door belangrijke klanten, eventuele onbeschikbaarheid van stations door onderhoudswerken, enzovoort.

De inschatting van de groei van het verbruik zoals verondersteld door de aardgasdistributienetbeheerders is aanvaardbaar. De huidige groei in het verbruik van aardgas op de distributienetten wordt gekenmerkt door een combinatie van elkaar tegenwerkende factoren:

- het toenemend aantal nieuwe afnamepunten door de uitbouw van de distributienetten, waarbij o.a. stookoliegebruikers overschakelen op aardgas³,
- een daling van het gasverbruik door energiebesparende maatregelen zoals zonneboilers, isolatie en het gebruik van efficiënte condensatieketels, al dan niet ondersteund door premies.

De piekafname per ontvangstation kan vergeleken worden met het door Fluxys op het ontvangstation aan de DNB contractueel ter beschikking gesteld maximaal debiet. Dit is niet hetzelfde als de technische capaciteit van het ontvangstation, die meestal hoger ligt. Anderzijds kunnen er nog technische belemmeringen zijn voor het debiet bijvoorbeeld door een beperkte capaciteit van de meetinrichting in het ontvangstation, of van de gasvoorverwarming, of van de uitstroomleiding of zelfs de configuratie van het distributienet.

Het aldus voorspelde piekverbruik wordt vergeleken met het door Fluxys op het ontvangstation ter beschikking gesteld debiet. Indien blijkt dat er een risico zou zijn op onvoldoende capaciteit in het station, dient de netbeheerder aan te tonen dat hij hiervoor een oplossing heeft voorzien. De VREG controleert aldus de situatie voor elk van de ruim 100 ontvangstations in Vlaanderen.

Waar het geschatte piekverbruik groter wordt dan het door Fluxys in het ontvangstation ter beschikking gesteld debiet, wordt van de DNB verwacht dat hij investeringen of andere oplossingen (in overleg met Fluxys) voorziet om het verwacht gebrek aan piekcapaciteit weg te werken.

Voor de ontvangstations met onvoldoende capaciteit, worden door de netbeheerders oplossingen voorzien. Zonder verder in detail te gaan per regio, zijn mogelijke oplossingen:

² -11°C equivalente dagtemperatuur berekend uit de gemiddelde dagtemperaturen van de laatste 3 dagen: $T_{eq} = 0,6 \times \text{Temp}_d + 0,3 \times \text{Temp}_{d-1} + 0,1 \times \text{Temp}_{d-2}$.

³ Persbericht KVBG 31 maart 2011: "Opvallend is dat bijna 60% van de mazoutgebruikers zijn stookolie voor aardgas inruilt, als de woning op het aardgasnet aangesloten kan worden. In vergelijking met vorig jaar is dat een stijging van 6%."

- De distributienetbeheerder heeft bij Fluxys een verhoging van het ter beschikking gesteld debiet aangevraagd of heeft deze reeds gekregen.
- De distributienetbeheerder heeft bij Fluxys de bouw van een bijkomend ontvangstation gevraagd of overweegt zelf een nieuw ontvangstation te plaatsen.
- De distributienetbeheerder voorziet investeringen of gerichte aanpassingen van drukken in de netten, om het ontvangstation te ontlasten door middel van een grotere aanvoer langs andere, op hetzelfde net gekoppelde ontvangstations.

Hierbij kan opgemerkt worden dat de vooropgestelde timing voor de bouw van nieuwe ontvangstations in de beginfase onzeker is, wegens mogelijke vertragingen in de zoektocht naar een geschikte inplantingsplaats.

Investeringen die rechtstreeks verband houden met een verhoogde aanvoer vanuit een ontvangstation worden door de VREG geanalyseerd onder de bespreking van de ruggengraatinvesteringen (2.2.5).

Uit deze analyse volgde o.a. een bijzondere aandacht door de VREG voor de situatie van de gasontvangstations van distributienetbeheerder Inter-Energa. Bijvoorbeeld voor het GOS⁴ Dilsen-Lommel en Zuid rekent de aardgasdistributienetbeheerder op de medewerking van de vervoersnetbeheerder om een overbelasting van de huidige stations te vermijden.

2.2.2 Gemeten koppelpunten op middendruk met andere aardgasdistributienetten

De VREG vraagt jaarlijks een overzicht van de gemeten koppelpunten op middendruk tussen de aardgasdistributienetten van de netbeheerders. Een totaal van 11 koppelpunten werd gerapporteerd, t.o.v. het jaar voordien komen er voor Infrac West twee koppelpunten bij die zullen zorgen voor een betere afrekening met Eandis.

2.2.3 Nieuwe industriële eindafnemers op het distributienet met een aansluitingscapaciteit groter dan 300 m³(n) per uur of verzwaringen van bestaande aansluitingen

Alle DNB's bij Eandis rapporteren een totaal van 53 projecten, gebaseerd op concrete aanvragen of bestellingen. Dat is een vergelijkbaar aantal met de vorige jaren. Een aantal van deze projecten bevindt zich nog in de fase van studie of offerte.

In Infrac gebied worden 7 aanvragen gerapporteerd.

2.2.4 Toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie

Overeenkomstig het Energiedecreet (art. 4.1.19 §1) dienen de investeringsplannen ook de toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie te bevatten. Voor aardgasdistributienetten betreft het de productie van biogas dat vervolgens wordt opgewerkt tot biomethaan voor injectie in de distributienetten. In Vlaanderen is er momenteel nog geen injectie van biomethaan in de aardgasdistributienetten.

De Vlaamse aardgasdistributienetbeheerders ontvingen in 2012 geen enkele concrete aanvraag voor injectie van biomethaan in de netten. In 2010 was er ook geen concrete vraag, in 2011 was één

⁴ GOS: een fictief ontvangstation dat de functie groepeerd van verschillende fysieke ontvangstations die eenzelfde geïnterconnecteerd aardgasdistributienet voeden.

project in bespreking bij DNB Iveka. Sinds begin 2012 ontvangt Eandis van geïnteresseerde partijen meer algemene vragen over injectie van biomethaan.

2.2.5 Ruggengraatinvesteringen : investeringsprogramma voor het jaar 2013 en indicatief investeringsprogramma voor de jaren 2014-2016

Onder ruggengraatinvesteringen wordt verstaan:

- nieuwe aanleg of vervangen van
 - o ontvangstations (in eigendom van de DNB)
 - o meetstations DNB-DNB met capaciteit $\geq 10.000 \text{ m}^3(\text{n})/\text{h}$
 - o drukreducerstations met capaciteit $\geq 10.000 \text{ m}^3(\text{n})/\text{h}$
 - o telecontrole
- aanleg van nieuwe MD-leidingen categorie B of C die duidelijk definieerbaar zijn
- reeds gekende aansluitingen $\geq 300 \text{ m}^3(\text{n})/\text{h}$

De DNB's houden in de planning rekening met o.a. de huidige en verwachte belasting van de ontvang- en drukreducerstations, de capaciteit in de netten om te voldoen aan de verwachte piekvraag in de winter (druk niveaus), de timing van bepaalde gekoppelde infrastructuurwerken, klant aanvragen, ontwikkeling van industrieterreinen en de actuele toestand van stations en netten. O.a. uit drukmetingen en netstudies m.b.v. computersimulaties kan de werkmaatschappij bepalen waar welke investeringen noodzakelijk zijn. Soms moet voor een probleem overleg gepleegd worden met de beheerder van het vervoersnet, indien aldus een economisch interessantere oplossing mogelijk zou zijn.

De DNB rapporteert minstens de ligging, de timing en de verantwoording van het project. Netbeheerder Iveg rapporteerde ook dit jaar als enige DNB geen ruggengraatinvesteringen.

Enkele actuele topics:

- Fluxys plant in Vlaanderen een aantal nieuwe ontvangstations (regio Ieper, Dendermonde, Zwijndrecht, Opwijk, Diest en Peer). Dit zijn geen investeringen door de distributienetbeheerders, maar zij houden er wel rekening mee bij de opmaak van hun investeringsplan, bijvoorbeeld door de gelijktijdige aanleg van feeders en drukreducerstations, of door een plaatselijke uitbouw of versterking van het gekoppelde middendruknet.
- Een aantal projecten hebben geleid tot de feitelijke opheffing van een geaggregeerd ontvangstation (GOS) door koppeling met en opname binnen een naburig GOS. Algemeen stelt de VREG vast dat de Vlaamse aardgasdistributienetbeheerders meer en meer overgaan tot het samenvoegen van GOSsen.
- Investerings in het kader van het project scheiding der netten rond Brussel: De netbeheerders voorzien volgende procedure: Na de projecten van scheiding der netten, zullen in eerste instantie de afsluiters, die als noodafsluiters tussen de netten geplaatst worden, dichtgezet worden. Als blijkt dat de gemeten netdrukken conform zijn met de verwachtingen, zal het GOS Sibelga Brussel gesplitst worden, in een GOS voor Vlaams-Brabant en een GOS voor Brussel.
- Het MD-aardgasdistributienet wordt de komende jaren het sterkst uitgebreid te Limburg (jaarlijks ongeveer 3% in lengte in de periode 2013-2016 voor Inter-Energa). Dit is logisch gezien de historische achterstand in de netuitbouw. Het hangt samen met de graduele stijging van het piekverbruik per ontvangstation over de afgelopen jaren. Een relatief groot aantal ontvangstations bereikt het door Fluxys ter beschikking gesteld debiet bij -11°C .

2.2.6 Investerings m.b.t. conversie aardgasnetten van laag- naar hoogcalorisch aardgas

De Belgische administratieve overheden en netbeheerders overwegen een al dan niet gedeeltelijke conversie van de Belgische aardgasdistributienetten op laagcalorisch aardgas (L-gas) naar hoogcalorisch gas (H-gas). De netten met laagcalorisch gas bevinden zich voornamelijk in de provincies Antwerpen, Vlaams- en Waals-Brabant en in het Brussels Gewest. Het laagcalorisch gas wordt aangevoerd vanuit Nederland. De markt voor L-gas wordt gekenmerkt door een toenemende binnenlandse vraag. Tevens dient men rekening te houden met de uitputtelijkheid van de Nederlandse gasvelden, alhoewel laagcalorisch gas ook kan worden geproduceerd uit hoogcalorisch gas.

De VREG vergeleek vorig jaar de gecumuleerde prognoses van de piekbelastingen op de ontvangstations op L-gas met de maximale capaciteit die door Fluxys kan aangeboden worden. Daaruit blijkt dat, globaal genomen, voor de eerstkomende jaren het maximale aanbod aan laagcalorisch gas via de ontvangstations voldoende is om een piekvraag bij een temperatuur van -11°C te kunnen opvangen. Dit neemt niet weg dat er lokaal in de netten aanvoerproblemen kunnen zijn waarvoor conversie een zinvolle oplossing kan zijn.

Op korte termijn voorziet vervoersnetbeheerder Fluxys een beperkte uitbouw van het H-gasnet in de regio Albertkanaal-Leopoldsburg. Op vraag van Fluxys heeft aardgasdistributienetbeheerder Inter-Energa aan dit project zijn medewerking verleend. In het kleinere GOS Leopoldsburg werd midden 2012 een conversie uitgevoerd op ongeveer 3500 aansluitingen. De kosten werden volledig gedragen door Fluxys, in afwachting van een beslissing rond een algehele financiering.

2.3. Investerings voor kwaliteit dienstverlening

De werkmaatschappijen van de aardgasdistributienetbeheerders voorzien ook verscheidene investeringen met het oog op het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening. Dit zijn enerzijds projecten op het aardgasnet, bijvoorbeeld op het gebied van debietmeting en odorisatie maar ook de investeringen m.b.t. de projecten rond slimme meters. Daarnaast zijn er de investeringen voorzien op het vlak van informatica en klantenbeheerssystemen.

2.4. Aansluitbaarheidsgraad en aansluitingsgraad

Het Energiedecreet legt aan de aardgasdistributienetbeheerders bepaalde streefcijfers op met betrekking tot de uitbouw van hun netten. Onder impuls daarvan werken zij reeds enkele jaren aan een uitbreiding van het distributienet zodat meer woningen zich met aardgas kunnen bevoorraden.

De gebouwen en wooneenheden in Vlaanderen kunnen worden ingedeeld in drie groepen:

- Aangesloten op het aardgasdistributienet;
- Niet aangesloten op het aardgasdistributienet en
 - o aansluitbaar
 - o of niet aansluitbaar.

In artikel 1.1.3 3° van het Energiedecreet wordt gedefinieerd wat een aansluitbaar gebouw is. Vereenvoudigd gesteld is dit wanneer er kan aangesloten worden op een gasleiding in de straat ter hoogte van het gebouw.

De aansluitbaarheidsgraad (hierna "ABG") wordt gedefinieerd als, voor een bepaald gebied, het aantal aangesloten en aansluitbare wooneenheden en gebouwen in verhouding tot het totaal aantal.

$$ABG|_{zone} = \frac{(aantal\ ontsloten)|_{zone}}{totaal}|_{zone}$$

Het Energiedecreet beschouwt sinds eind 2011 in artikel 1.1.3 96° bijkomende wooneenheden en gebouwen als ontsloten (punten c en d):

- a) de wooneenheid of het gebouw is aangesloten op een aardgasdistributienet;
- b) het betreft een aansluitbare wooneenheid of gebouw;
- c) er is langs de openbare weg een biogasnet aanwezig of een warmtenet dat gevoed wordt op basis van restwarmte, hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling;
- d) de wooneenheid of het gebouw heeft een energieprestatiepeil lager dan E20 of voorziet in zijn volledige verwarmingsbehoefte door middel van hernieuwbare energiebronnen.

De informatie betreffende de woningen met een laag energieprestatiepeil is in het bezit van het Vlaams Energieagentschap maar kan omwille van privacy redenen niet door Eandis of Infrac geraadpleegd worden.

Infrac houdt in de rapportering over de aansluitbaarheidsgraden in hun investeringsplannen rekening met de groep woningen onder punt c) en d) in zoverre zij daarover informatie bezitten (bv. premie-aanvragen).

Eandis werkt nog aan een methode om deze in toekomstige rapporteringen mee te tellen.

Voorlopig is de invloed van de woningen onder punt c) en d) op de aansluitbaarheidsgraad nog marginaal.

Volgens artikel 4.1.16 van het Energiedecreet dient de netbeheerder er voor te zorgen dat zijn gebied een aansluitbaarheidsgraad heeft van:

Tabel 3 Doelstelling aansluitbaarheidsgraden volgens Energiedecreet

Aansluitbaarheidsgraad	in 2015	in 2020	
in het geheel van de gebieden die in het gewestplan de bestemming hebben van:			
- woongebied	95%	99%	95%
- woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde			
- woonuitbreidingsgebied			
- woongebied met landelijk karakter			
- woongebied met landelijk karakter en culturele, historische en/of esthetische waarde			

Het Energiedecreet veronderstelt dat deze aansluitbaarheidsgraden zullen worden behaald bij een evenredige ontwikkeling van de aansluitingsgraad. De aansluitingsgraad is het aantal aangesloten wooneenheden en gebouwen in verhouding tot het totaal aantal wooneenheden en gebouwen.

2.4.1 Aansluitbaarheidsgraad in woongebieden excl. landelijk karakter

Zie tabel 4 op volgende bladzijde.

Tabel 4 Aansluitbaarheidsgraad in woongebieden excl. landelijk karakter

ABG_{woon} excl land toestand op 1 januari	2010	2011	2012	2013
Gaselwest	96,1%	96,8%	97,3%	97,4%
Imea	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%
Imewo	96,6%	97,1%	97,7%	97,9%
Intergem	94,4%	96,0%	97,0%	97,4%
Iveka	95,3%	96,3%	97,2%	97,5%
Iverlek	93,7%	94,4%	96,1%	96,5%
Sibelgas	96,6%	97,0%	97,8%	97,6%
Iveg	96,0%	96,5%	94,6%	95,5%
Infrax West	93,4%	95,1%	95,2%	94,5%
Inter-Energa	93,6%	94,3%	95,1%	95,7%

Infrax West rapporteerde voor 1/1/2013 een lagere ABG dan de voorgaande jaren, te wijten aan een probleem in de plannen met de telling van gebouwen.

De VREG verwacht dat alle netbeheerders het streefcijfer van 95% in het jaar 2015 zullen halen.

Afgaand op het ritme waarmee de DNB's de volgende jaren de ABG plannen te verhogen, mag verondersteld worden dat het streefcijfer van 99% tegen 2020 voor een deel van de netbeheerders haalbaar is, en voor een deel van de netbeheerders moeilijker ligt. De VREG stelt vast dat de DNB's in hun prognoses voor de volgende jaren een tragere groei voorzien. Infrax meldt in haar investeringsprogramma dat de uitbreiding van de lagedruk gasnetten wordt gestuurd door vragen tot aansluiting van nieuwe klanten. Vanuit de gemengde distributienetbeheerders ontving de VREG de boodschap dat naarmate de aansluitbaarheidsgraad de 100% nadert, de laatste uitbreidingen in het aardgasdistributienet financieel minder rendabel worden.

De VREG plant hierover nog verder overleg met de DNB's.

2.4.2 Aansluitbaarheidsgraad over alle woongebieden

Tabel 5 Aansluitbaarheidsgraad over alle woongebieden

ABG_{woon} toestand op 1 januari	2010	2011	2012	2013
Gaselwest	95,6%	96,4%	97,1%	97,3%
Imea	99,0%	99,0%	99,0%	99,0%
Imewo	96,0%	96,7%	97,4%	97,7%
Intergem	90,4%	92,3%	93,6%	94,3%
Iveka	94,1%	95,3%	96,3%	96,7%
Iverlek	91,0%	92,1%	94,4%	95,0%
Sibelgas	95,5%	96,4%	97,4%	97,3%
Iveg	93,7%	94,5%	93,5%	94,3%
Infrax West	93,6%	94,7%	94,7%	94,1%
Inter-Energa	89,7%	90,9%	91,9%	93,0%

In het Energiedecreet wordt een aansluitbaarheidsgraad in woongebieden verwacht van minstens 95% tegen het jaar 2020. Zes DNB's hebben dit niveau nu reeds bereikt. De afstand tot het 95%-niveau is voor de DNB's overbrugbaar in de 7 jaren die nog resten. De VREG concludeert dat het niveau van 95% aansluitbaarheidsgraad in woongebieden in Vlaanderen tegen 2020 voor alle DNB's haalbaar is.

2.4.3 Aansluitingsgraad

Het Energiedecreet definieert de aansluitingsgraad als het aantal aangesloten wooneenheden en gebouwen in verhouding tot het totale aantal. Het geeft eenvoudigweg weer hoeveel % van de gebouwen en wooneenheden in het werkingsgebied van de DNB zijn aangesloten op het aardgasdistributienet.

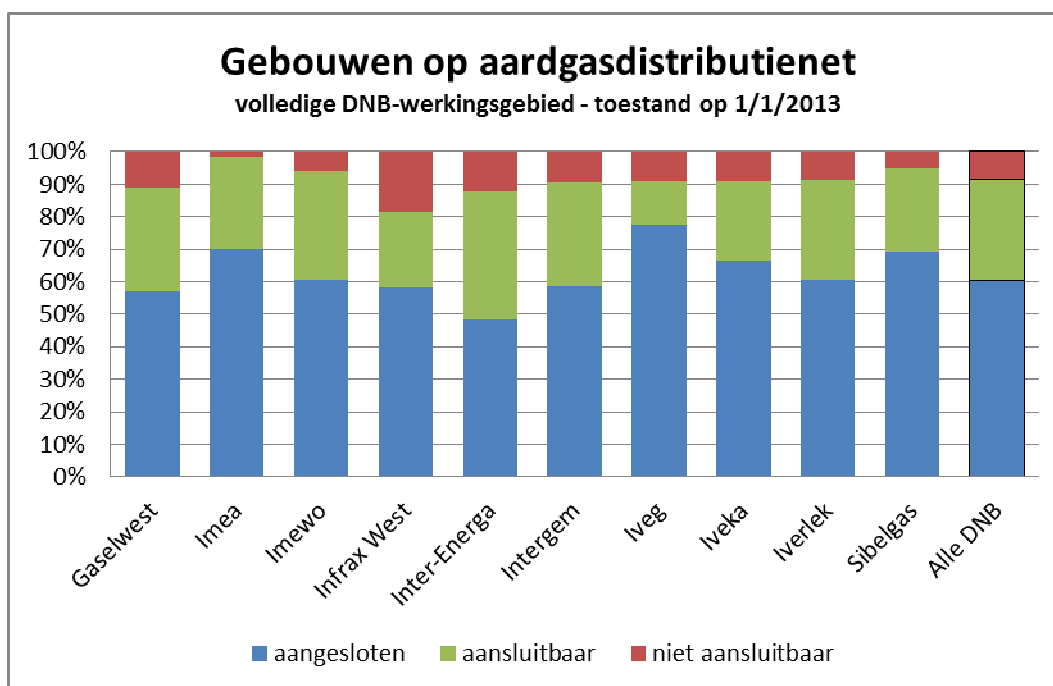
$$AG_{Decreet} = \frac{\text{aantal aangesloten}}{\text{totaal}}$$

Tabel 6 Aansluitingsgraad volgens Energiedecreet

AG_{Decreet} Op 1 januari	2010	2011	2012	2013
Gaselwest	55,0%	55,3%	56,3%	56,9%
Imea	70,0%	69,9%	69,9%	70,0%
Imewo	57,9%	58,8%	59,9%	60,7%
Intergem	55,1%	56,3%	57,1%	58,6%
Iveka	64,3%	64,9%	65,9%	66,6%
Iverlek	57,8%	58,5%	60,4%	60,4%
Sibelgas	69,2%	69,3%	69,4%	69,1%
Iveg	79,4%	79,1%	76,8%	77,6%
Infrac West	52,8%	55,1%	57,3%	58,2%
Inter-Energa	40,9%	41,9%	46,1%	48,2%

Volgens artikel 4.1.16 van het Energiedecreet moeten de tegen 2015 en 2020 vooropgestelde aansluitbaarheidsgraden in woongebied worden bereikt "bij een evenredige ontwikkeling van de aansluitingsgraad", zo niet kan de Vlaamse Regering de vernoemde timing herzien. In zekere zin kan dit vertaald worden als een bekommernis dat de nieuwe investeringen voldoende nieuwe inkomsten (nieuwe aansluitingen) moeten aantrekken. Globaal stelt de VREG vast dat de aansluitingen de laatste paar jaar hun "achterstand" op de uitbouw van de netten aan het inhalen zijn. Na verloop van tijd beginnen de woningen langs een nieuw aangelegde aardgasleiding aan te sluiten. De inhaalbeweging wordt bovendien versterkt door de tragere uitbouw van de netten door de distributienetbeheerders.

In de volgende grafiek worden de gebouwen en wooneenheden opgedeeld tussen aangesloten en niet aangesloten maar aansluitbaar of niet aansluitbaar.

Figuur 3 Gebouwen aangesloten op het aardgasdistributienet

2.4.4 Cijfers voor Vlaanderen

Een verdere detaillering van de informatie door de aardgasdistributienetbeheerders op vraag van de VREG geeft de mogelijkheid om cijfers over alle netgebieden heen te berekenen, m.a.w. voor Vlaanderen.

De cijfers zijn informatief. Het Energiedecreet legt streefcijfers op wat betreft aansluitbaarheidsgraden per aardgasdistributienetbeheerder maar niet voor alle netbeheerders samen. In het Energiedecreet is er ook geen streefwaarde voor de aansluitbaarheid over het ganse gebied, d.w.z. inclusief de zones buiten de woonzones.

Tabel 7 Aansluitbaarheids- en aansluitingsgraden in Vlaanderen

Alle DNB	alle gebieden (woon- en niet-woongebieden)		ontsloten gebieden	woongebieden excl. land.	woongebieden incl. land.
	aansluitbaarheidsgraad	aansluitingsgraad	aansluitingsgraad	aansluitbaarheidsgraad	aansluitbaarheidsgraad
1/1/2011	90,1%	58,1%	64,4%	96,3%	94,7%
1/1/2012	91,1%	59,6%	65,4%	97,1%	95,7%
1/1/2013	91,4%	60,4%	66,1%	97,3%	96,1%

2.4.5 Publicatie van straten met geplande gasleidingen

Het Energiedecreet legt in artikel 4.1.17 de aardgasdistributienetbeheerders de verplichting op om op hun websites en in de klantenkantoren een indicatieve lijst ter beschikking te stellen van het publiek waarin, per gemeente, de straten worden vermeld waarin volgens de planning gasleidingen zullen worden aangelegd in de komende drie jaren. De DNB's voldoen in voldoende mate aan deze verplichting. De lijsten bevinden zich op de websites van de DNB's en van hun werkmaatschappijen (Eandis en Infrac). De lijsten bevatten, per gemeente, de straten en huisnummers die normaal binnen het jaar aansluitbaar zijn na aanvraag en goedkeuring van de offerte door de klant. Dit is een meer

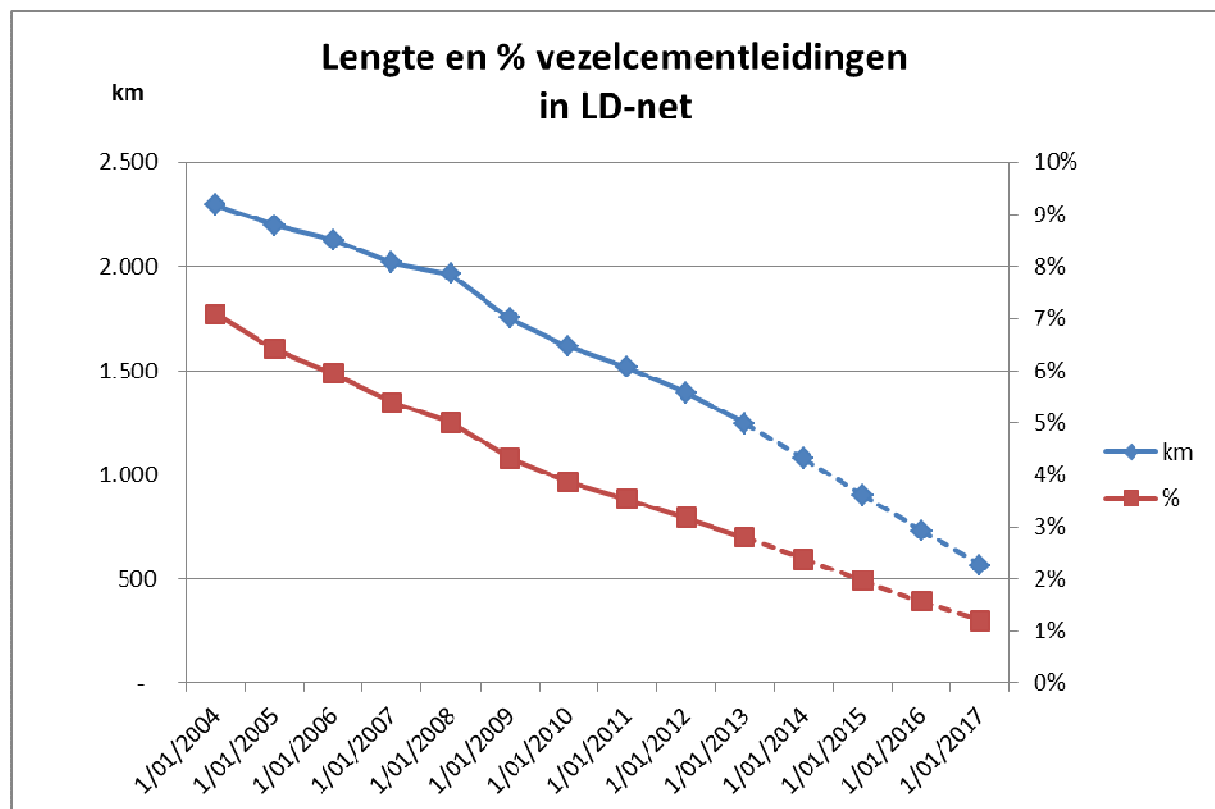
concrete invulling door de distributienetbeheerder ten opzichte van het indicatieve karakter zoals wordt gevraagd in het Energiedecreet.

2.5. Gegevenstabel

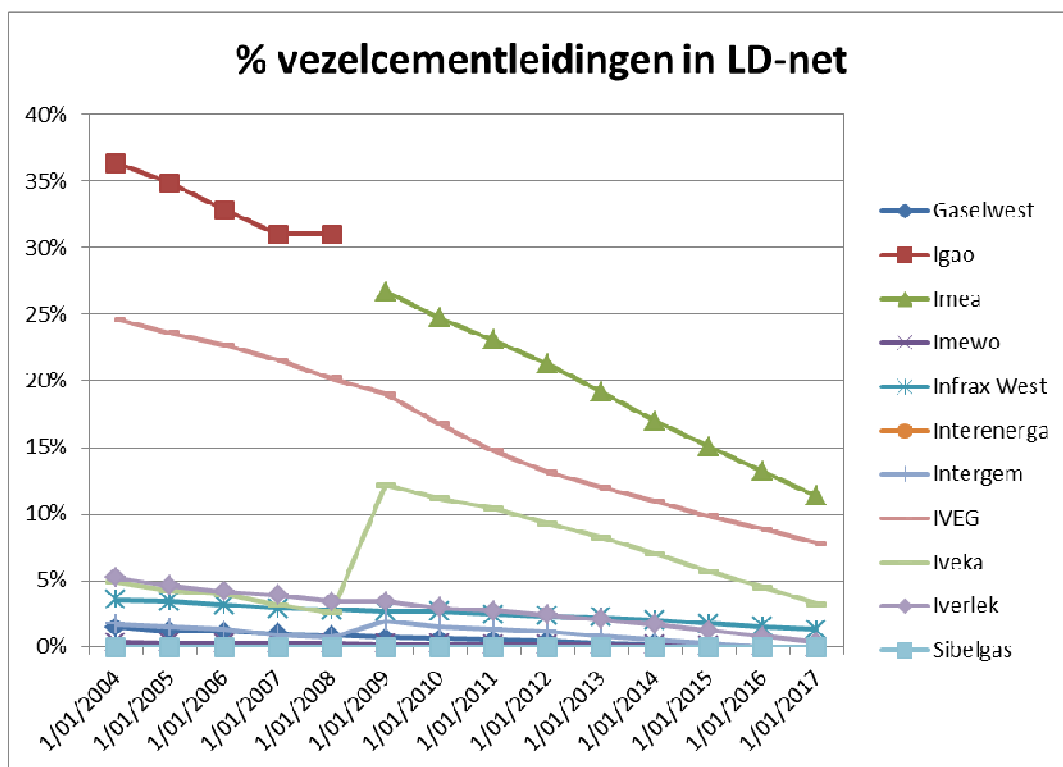
Conform het rapporteringsmodel van de VREG maakten de DNB gegevenstabellen over met informatie over de gebruikte leidingmaterialen, het aantal aansluitingen, stations en meettoestellen, alsook over de voorziene investeringen in de volgende jaren.

2.5.1 Sanering van lagedrukleidingen in vezelcement en grijs gietijzer

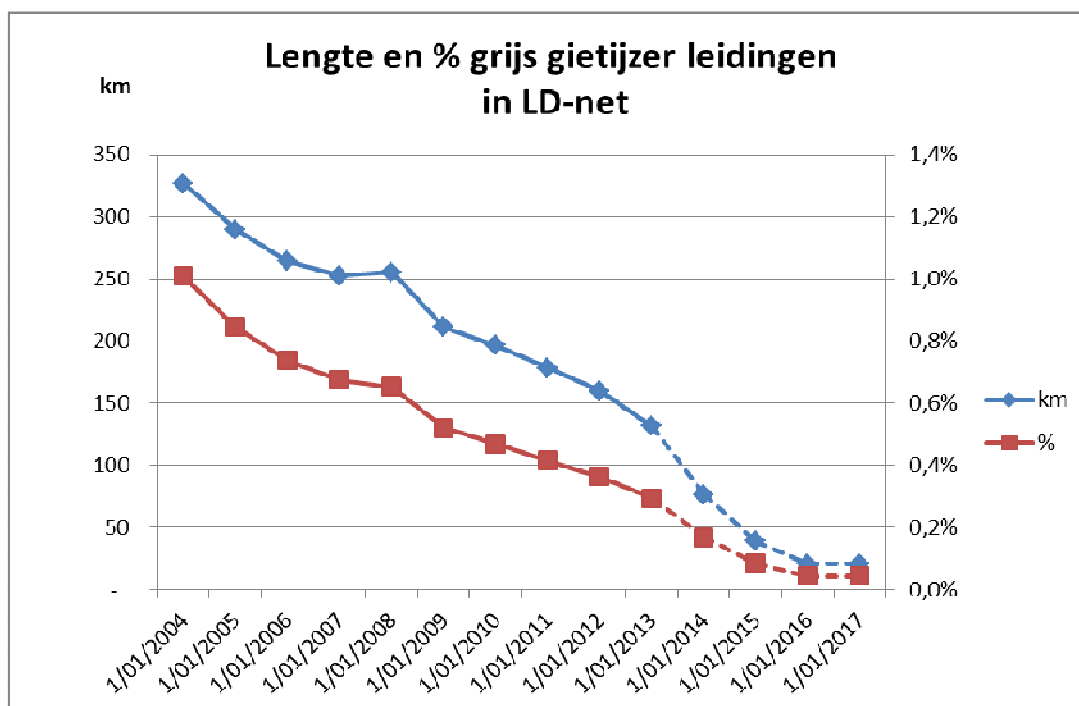
Nieuwe aardgasleidingen worden vandaag uitgevoerd in polyethyleen of staal. De bestaande leidingen in vezelcement en grijs gietijzer zijn kwetsbaar voor gaslekken. Dat blijkt uit jaarlijks onderzoek door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, bevoegd voor de veiligheid van de aardgasnetten. De distributienetbeheerders werken reeds meerdere jaren aan de sanering van de leidingen. De inspanning wordt in de volgende jaren verder gezet.

Figuur 4 Evolutie vezelcementleidingen

Figuur 5 Evolutie vezelcementleidingen per DNB

Figuur 6 Evolutie grijs gietijzer leidingen

DNB's Iveg en Infrac West voorzien in hun investeringsprogramma's geen gerichte reductie van grijs gietijzeren leidingen. De grijs gietijzeren leidingen zullen uit dienst genomen worden bij de heraanleg van wegenis of in synergie met andere nutsmaatschappijen. Het is niet vooraf geweten over hoeveel

meters het zal gaan en daarom werden voor deze twee DNB's in het investeringsprogramma geen concrete cijfers gegeven. De ca. 15 km gietijzeren leidingen in Iveg gebied hebben een koppeling met een afdichting in rubber zoals bij PVC leidingen. Ze zijn minder kwetsbaar dan de oude gietijzeren leidingen met koppelingen d.m.v. lood en striktouw. Hieruit volgt voor Iveg een hogere prioriteit voor de sanering van de vezelcementleidingen.

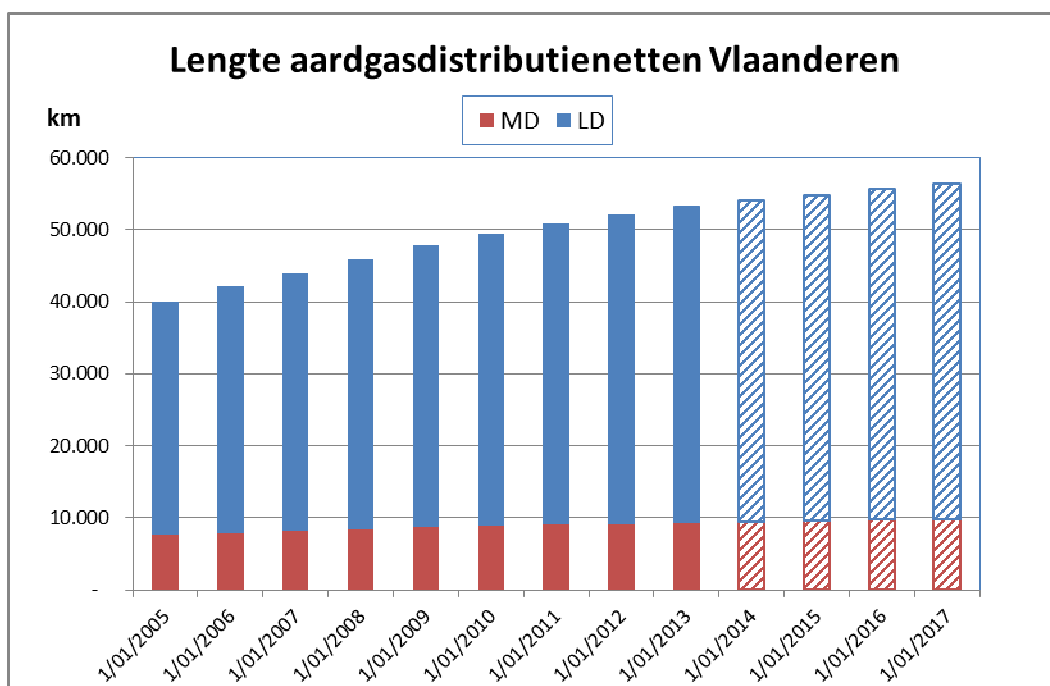
2.5.2 Totale lengte en aangroei van LD en MD leidingen

Op basis van het voorliggende investeringsprogramma 2014-16 en de rapporteringen uit het verleden kan volgend overzicht opgemaakt worden wat betreft de totale lengte van de lage- en middendrukleidingen in de aardgasdistributienetten in Vlaanderen (het net van Enexis niet inbegrepen):

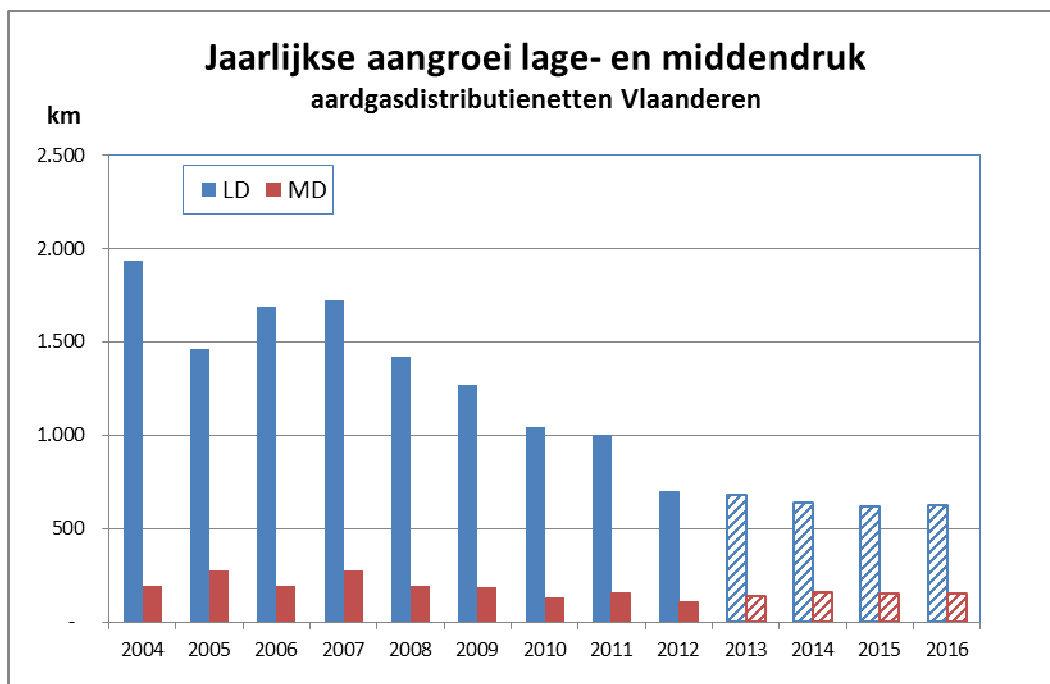
Tabel 8 totale lengte van het aardgasdistributienet Vlaanderen

Datum	LD Totaal (m)	MD Totaal (m)	Totaal (m)	Aangroei (m)	Aangroei %
1/01/2004	32.366.256	7.718.809	40.085.065		
1/01/2005	34.304.900	7.912.423	42.217.323	2.132.258	5,3%
1/01/2006	35.768.657	8.190.063	43.958.720	1.741.397	4,1%
1/01/2007	37.457.310	8.381.423	45.838.733	1.880.013	4,3%
1/01/2008	39.179.674	8.660.291	47.839.965	2.001.232	4,4%
1/01/2009	40.598.651	8.855.395	49.454.046	1.614.081	3,4%
1/01/2010	41.871.549	9.039.131	50.910.680	1.456.634	2,9%
1/01/2011	42.913.686	9.173.616	52.087.302	1.176.622	2,3%
1/01/2012	43.913.625	9.329.597	53.243.222	1.155.920	2,2%
1/01/2013	44.610.341	9.435.029	54.045.370	802.148	1,5%
1/01/2014	45.291.750	9.574.668	54.866.418	821.048	1,5%
1/01/2015	45.932.463	9.733.189	55.665.652	799.234	1,5%
1/01/2016	46.548.176	9.881.969	56.430.145	764.493	1,4%
1/01/2017	47.173.367	10.030.749	57.204.115	773.970	1,4%

Volgens de ingediende investeringsplannen voorzien de distributienetbeheerders in de volgende jaren 2014-16 een vertragende uitbouw van hun aardgasnet, met een groei die daalt van 2,2% over 2011 tot 1,4% over 2015, het laagste cijfer sinds 2004. De groei van het aardgasdistributienet in Vlaanderen vertraagt al enkele jaren. Het kan er op wijzen dat de aardgasdistributienetbeheerders zich voldoende comfortabel voelen met de ondertussen gerealiseerde groei in verhouding tot de in het Energiedecreet gevraagde uitbouw m.b.t. de aansluitbaarheidsgraden tegen 2015 en 2020.

Figuur 7 Evolutie lengte aardgasdistributie-leidingen

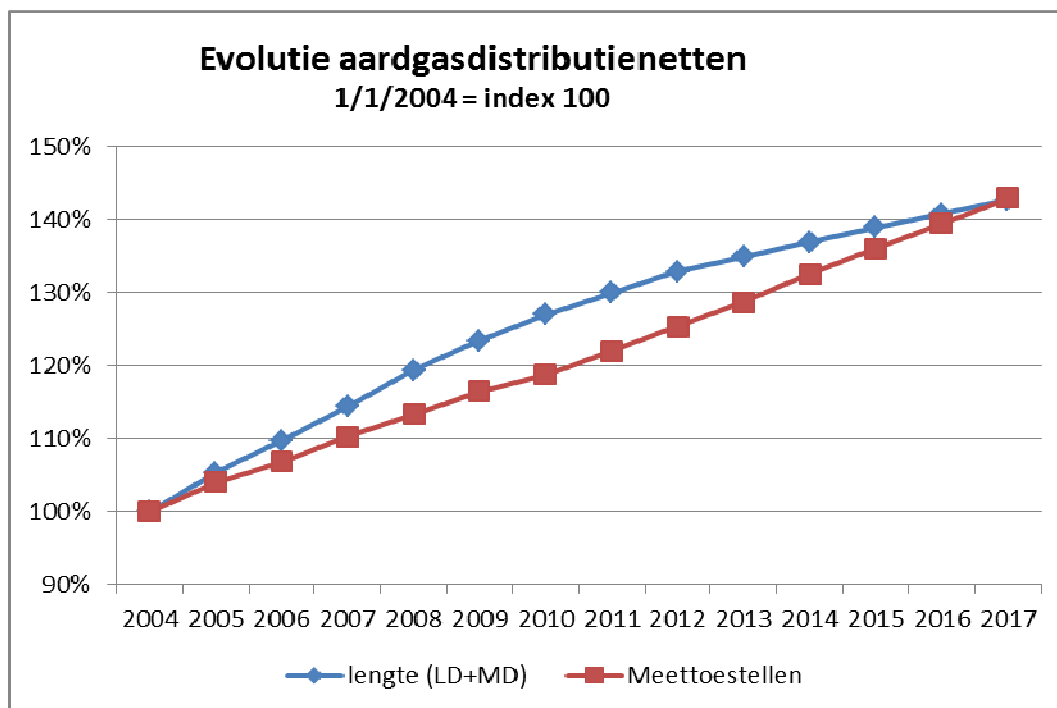

Figuur 8 Jaarlijkse aangroei aardgasnetten LD en MD

Tabel 9 lengte aardgasdistributienet per distributienetbeheerder

1/01/2013	m LD	m MD	totaal net
Inter-Energa	8.781.524	1.022.275	9.803.799
Imewo	6.866.248	2.065.389	8.931.637
Iverlek	7.181.425	1.595.860	8.777.285
Gaselwest	6.820.363	1.822.386	8.642.749
Iveka	5.959.186	1.076.129	7.035.315
Intergem	4.031.146	525.429	4.556.575
Imea	2.030.396	388.217	2.418.613
Infrax West	1.194.877	418.487	1.613.364
IVEG	1.036.814	324.301	1.361.115
Sibelgas	708362	168.207	876.569
Enexis (NI)	10.100	0	10.100
Totaal	44.620.441	9.406.680	54.027.121

In de volgende grafiek wordt de globale groei van het distributienet (LD+MD lengte) vergeleken met de toename in het aantal meettoestellen. Als referentie wordt de toestand op 1/1/2004 genomen (100%). De waarden na 2013 zijn schattingen door de netbeheerders.

Figuur 9 Evolutie groei aardgasdistributienet en aansluitingen

Het blijkt dat tot 2010 de toename van het aantal meettoestellen achter liep op de groei van het net. Over 2011 en 2012 groeiden de netten minder sterk, terwijl de groei van het aantal meettoestellen op peil bleef en zelfs iets toenam. Die tendens lijken de DNB's ook voor de volgende jaren te verwachten:

een minder sterke groei van het net in combinatie met een nog iets versnellende groei in aantal meettoestellen. Volgens de prognoses zou aldus tegen 2017 de groei sinds 2004 in meettoestellen gelijk moeten liggen met de groei sinds 2004 van het net. Er kan hier een parallel getrokken worden met de verplichting in het Energiedecreet dat de groei van de aansluitbaarheidsgraad dient gerealiseerd te worden bij een evenredige groei in aansluitingsgraad. De evolutie van de afgelopen twee jaar is een gunstige trendbreuk maar dient bevestigd in de volgende jaren. De VREG zal dit jaarlijks opvolgen.

2.5.3 Evolutie investeringsprogramma voor 2014-2016

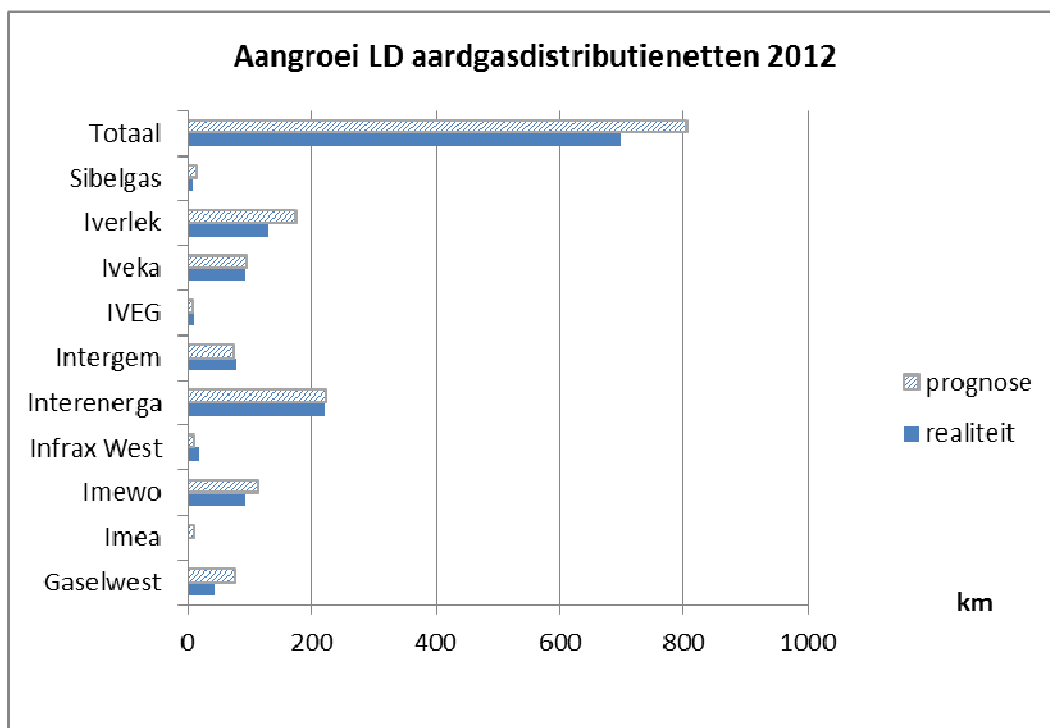
In vergelijking met de in vorige investeringsplannen vooropgestelde aangroei, worden de LD-netten de volgende jaren ongeveer 5% minder uitgebreid per jaar, de MD-netten ongeveer 10% meer.

Dit is ook zichtbaar in Figuur 8 (Jaarlijkse aangroei aardgasnetten LD en MD), indien men deze figuur zou vergelijken met dezelfde figuur van vorig rapport (RAPP-2012-10).

2.5.4 Vergelijking geplande en uitgevoerde investeringen 2012

De VREG kijkt terug naar een vroegere prognose en onderzoekt in hoeverre geplande investeringen werden of konden worden uitgevoerd door de aardgasdistributienetbeheerder. De investeringsprogramma's worden jaarlijks ingediend einde juni. De geplande investeringen over het afgelopen jaar 2012 werden vermeld in het investeringsprogramma dat werd ingediend bij de VREG midden 2011. De prognose uit 2011 voor 2012 en de rapportering over 2012 in het dit jaar ontvangen investeringsprogramma, worden vergeleken.

De volgende grafiek geeft het verschil weer tussen de verwachte en gerealiseerde netto groei van de aardgasleidingen op lagedruk. Dit zijn globale cijfers. Ze zijn het resultaat van nieuwe leidingen, uitdienstnamen en vervangingen van leidingen met verschillende materiaalsoorten.

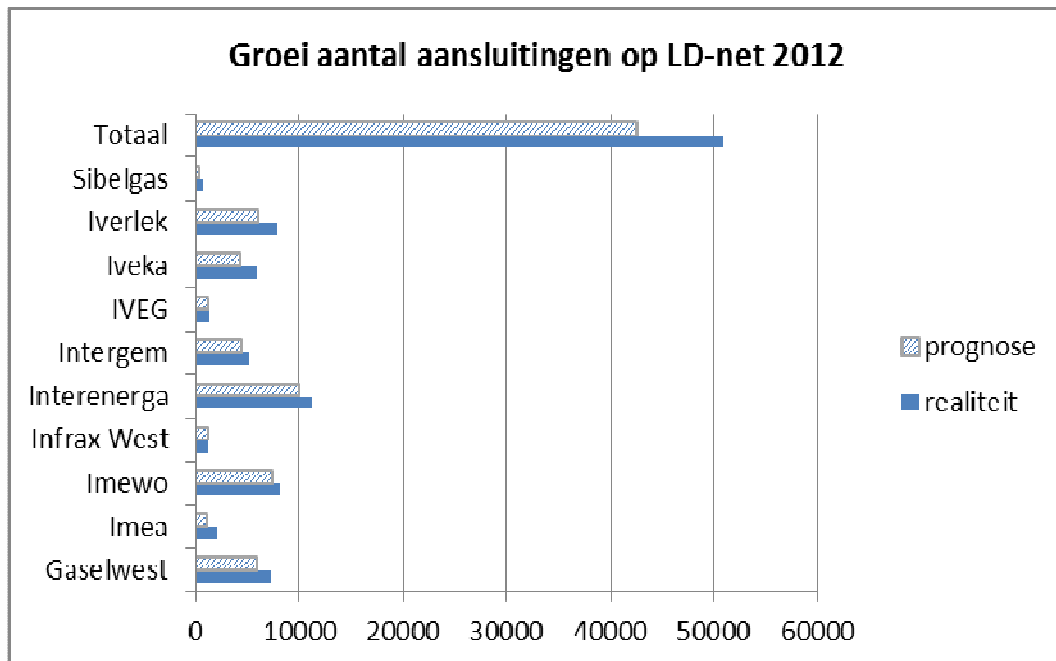

Figuur 10 realiteit versus prognose aangroei LD net in 2012

Wat betreft de uitbreiding van het LD-aardgasnet kunnen zich soms duidelijke verschillen aftekenen tussen de prognoses en de gerealiseerde werken. Globaal werd er iets minder LD-net aangelegd in 2012 dan vooropgesteld.

Wat betreft het MD-net werd de grafiek niet opgesteld omdat allerlei factoren de aanleg van een MD-leiding, soms over een lang traject, kunnen beïnvloeden. Een project kan verschoven, gewijzigd of zelfs geschrapt worden. Een aantal MD leidingen kunnen ook omgevormd geweest zijn tot LD leidingen. Verschillen tussen budget en realiteit blijken bijgevolg onvermijdelijk.

De DNB's schatten ook in hoeveel de groei zal bedragen van het aantal aansluitingen op het aardgasdistributienet, volgens het geraamde aantal uitdienstnames en nieuwe klant aanvragen. De groei in 2011 overtrof de verwachtingen voor alle DNB's.

Figuur 11 realiteit versus prognose aangroei aansluitingen in 2012

2.6. *Samenvatting*

Overeenkomstig de bepalingen in het Energiedecreet hebben de Vlaamse aardgasdistributienetbeheerders hun investeringsplan voor de volgende drie jaar ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG. De VREG heeft als taak te onderzoeken of de investeringen voldoen aan de Vlaamse decretale en reglementaire bepalingen. Indien nodig kan de VREG de netbeheerders verplichten hun plannen aan te passen.

Alle aardgasdistributienetbeheerders rapporteerden grotendeels in overeenstemming met het begin 2012 gewijzigde rapporteringsmodel van de VREG. Eandis rapporteerde binnen de gevraagde timing, Infrac rapporteerde te laat. Voor Infrac werd een brief gestuurd aan de DNB's om hen te wijzen op de verplichte timing.

De Vlaamse aardgasdistributienetten kenden over 2012 een groei van het aantal klanten van ongeveer 3%. De groei zou in de volgende jaren aanhouden. In lengte groeiden de netten globaal met ca. 1,5%.

De distributienetbeheerders rapporteerden de verwachte piekbelasting van de gasontvangstations op het vervoersnet van Fluxys Belgium. In het werkingsgebied van netbeheerder Inter-Energa dringen een aantal ingrepen zich op en dit in overleg met Fluxys Belgium.

Op het vlak van hernieuwbare energie kent Vlaanderen nog geen injectie van biomethaan in de distributienetten. De netbeheerders melden ook geen concrete aanvragen van geïnteresseerde partijen.

In het rapport wordt verder ingegaan op de evolutie van de aansluitbaarheidsgraad voor aardgas. Het Energiedecreet legt aan de netbeheerders concrete streefcijfers op voor 2015 en 2020 wat betreft het percentage woningen dat moet kunnen aansluiten op een gasleiding in de straat. Voor enkele distributienetbeheerders verwacht de VREG dat het streefcijfer van 99% tegen 2020 voor woongebied exclusief landelijk karakter aan het huidige ritme moeilijk te halen valt. De VREG zal hierover nog overleg plannen met de distributienetbeheerders.

Het document vermeldt cijfermateriaal over de groei van de aardgasdistributienetten en de aansluitingen. Uit de plannen blijkt dat de aardgasdistributienetbeheerders voor de komende jaren opnieuw een vertraging inbouwen in de uitbreiding van hun netten. Aangezien ze verwachten dat het aantal klanten zal blijven groeien, kan op die manier in de volgende jaren, na een periode van sterke uitbreiding van het distributienet onder impuls van de aansluitbaarheidsgraden, een inhaalbeweging worden ingezet wat betreft de aansluitingsgraad.

De aardgasdistributienetbeheerders zullen ook in de volgende jaren hun netten verder saneren, waaronder het verwijderen van kwetsbare leidingen tegen gaslekken.

De investeringsplannen voldoen aan de Vlaamse decretale en reglementaire bepalingen. De VREG heeft aardgasdistributienetbeheerders en de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, welke de tarifaire bevoegdheid heeft, van zijn goedkeuring op de hoogte gebracht.